

УКАЗАНИЕ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ПРАВИЛАТА ПО ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ

А) В изпълнение на задълженията си по Закона за държавните помощи (ЗДП), НДЕФ извършва оценка за съответствие на предоставяните средства при прилагане на ИПК с действащото европейско и национално законодателство в областта на държавните помощи и конкуренцията като спазва стриктно всички етапи, посочени в УКАЗАНИЕ за извършване на Оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи, издадено от Министъра на финансите УК – 1/ 05.04.2023г.

I. Предварителна оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи на ниво проект:

1. Определяне наличието на държавна помощ

Всички проектни предложения, независимо от правно-организационната форма на бенефициера, които постъпят в НДЕФ по ИПК, съгласно изискванията на чл. 2, ал. 4 от Оперативното ръководство се преглеждат за съответствие с режима на държавните помощи, като за целта се подлагат на оценка за съответствие с европейското и националното законодателства в областта на държавните помощи и конкуренцията. Изпълнителното бюро на НДЕФ преглежда подадените формуляри за кандидатстване на бенефициерите по реда на тяхното постъпване и въз основа на цялата информация, съдържаща се във формуляра или допълнително представена, прави обоснован извод за съответствие на проекта, като за целта се попълва Контролен лист, който съдържа Въпросника, посочен в Приложение № 1 към УКАЗАНИЕ за извършване на Оценка за съответствие със законодателството в областта на държавните помощи, издадено от Министъра на финансите УК – 1/ 05.04.2023г.

Контролните листа се съхраняват от НДЕФ съобразно разпоредбата на чл. 19, ал. 3 от ЗДП в срок от 10 години след изплащане на финансовата помощ по проектите.

2. Определяне на относимия режим в зависимост от целта за осъществяване на проекта и размера на предвидената финансовата помощ, за която кандидатства бенефициера.

При положителна констатация за наличие на държавна помощ, ИБ преминава към втори етап.

Анализът, извършван във втория етап, се състои в съпоставка на финансовите параметри на предоставяната помощ и целения ефект от осъществяване на проекта от една страна и от друга - критериите, въведени в националното и европейско законодателство за следните пет допустими категории държавни помощи:

1. Минимална помощ (de minimis), попадаща в обхвата на Регламент (ЕС) 2023/2831;
2. Държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент 651/2014 г. за групово освобождаване;
3. Държавна помощ, попадаща в обхвата на Регламент 651/2014 г. за групово освобождаване, но подлежаща на индивидуално уведомяване (в размер по-голям от 150 млн. евро годишно)
4. Държавна помощ, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от регламент за групово освобождаване;
5. Държавна помощ, която подлежи на подаване на уведомление (нотификация) до ЕК.

За извършване на предварителната оценка във втория етап на работа се разглежда представената от кандидата декларация за получените минимални и държавни помощи (Приложение № 4.3) от Оперативното ръководство. Ако е необходимо, се прави справка в Регистъра на минималните помощи на Министерство на финансите.

Съпоставката и анализа във втория етап от работата на ИБ се извършват съобразно предоставените документи и декларираните обстоятелства от страна на бенефициера, като се презюмира неговата добросъвестност.

Изводът на ИБ, попада ли предвидената финансова помощ по проекта в някоя от посочените категории допустими държавни помощи, се вписва в контролния лист.

При отрицателно становище проектното предложение се отхвърля като несъвместимо с разпоредбите на националното и европейското законодателство. Въз основа на информацията, посочена в контролния лист се съставя уведомително писмо до бенефициера.

В случай че финансовата помощ, която предстои да бъде предоставена по проекта, е съвместима с разпоредбите на националното и европейското законодателство в областта на държавните помощи и конкуренцията се

пристъпва към съответната процедура по уведомяване и съгласуване съгласно законовите разпоредби.

Б) Външна процедура (уведомяване и съгласуване)

Съобразно с направените в контролния лист заключения относно приложимия към конкретния проект режим се прилага процедура за предварително уведомяване, съгласуване и/или публикуване, съгласно приложимите законови разпоредби и указанията по тяхното прилагане на Министъра на финансите.

**КОНТРОЛЕН ЛИСТ ЗА ПРЕДВАРИТЕЛНА ОЦЕНКА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО
НА ПРЕДОСТАВЯНИТЕ СРЕДСТВА ПРИ ПРИЛАГАНЕ НА ИПК С
ДЕЙСТВАЩОТО ЕВРОПЕЙСКО И НАЦИОНАЛНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО В
ОБЛАСТТА НА ДЪРЖАВНИТЕ ПОМОЩИ И КОНКУРЕНЦИЯТА**

I) Информация относно бенефициера и проектното предложение:

ИМЕ НА БЕНЕФИЦИЕРА	№ НА ПРОЕКТА

II) Тест за наличие на „държавна помощ“:

Определяне наличието на държавна помощ/ „тест за държавна помощ“		
	Да	Не
1. Предоставяне на държавен (публичен) ресурс от страна на държавен орган (централен и/или териториален), вкл. европейски или донорски ресурс, който се управлява от държавен орган (вкл. община) или специално създадена структура на публичната власт		
a. Органът, отпуснащ средствата е: публичен орган, публично правна организация и/или е субект, който действа в качеството си на упълномощен от името на публичен орган/ публично-правна организация?		
b. Предоставяното финансиране по мярката представлява ли публичен ресурс, вкл. европейски или донорски ресурс?		
c. Предоставящият орган има ли контрол върху предоставяния ресурс по мярката, свързан с вземане на решение на кого, в какъв размер и как да бъде предоставен, т.е. може ли да определя правилата, по които се управляват и се разпределят средствата по мярката? (например: има ли право на преценка при определянето на получателите?);		
2. Предоставяне на (икономическо) предимство		
a. Ще се подобри ли финансовото положение на получателя в резултат на мярката, осъществена при различни от обичайните условия на пазара?		
b. В резултат на мярката ще се освободи ли получателят от присъщи за него разходи, които той би имал, ако не се реализира мярката?		
c. Налице ли са дейности с икономически характер, които ще се финансират по мярката?		
d. Активите, които се придобиват/ построяват, ще се използват ли за икономическа дейност?		
Изключения от режима по ДП:		
e. Всички дейности по мярката, които ще се финансират, с		

неикономически характер ли са?		
f. Ще се използват ли всички активи, които се придобиват/построяват по мярката, само за неикономическа/и дейност/и?		
g. Ще/Съдържа ли мярката условия/механизъм за разграничение на икономическата и неикономическа дейност на получателя по чл. 20, ал. 3 от ЗДП?		
h. Може ли предимството/резултатът от мярката да се получи на пазарен принцип/при обичайни пазарни условия (на пазарна цена) без публична намеса?		
i. В случай, че мярката е за възлагане на извършването на услуги от общ икономически интерес (УОИИ), кумулативно изпълнени ли са четирите критерия по Дело C-280/00 Altmark Trans and Regierungspräsidium Magdeburg?		
j. Към мярката прилага ли се/изпълнен ли е/ „Принципът на инвеститора/кредитора (оператора) в условията на пазарна икономика“? (как се оправдава принципа, доказана ли е съпоставимост в условията, налице ли е релевантна информация, предоставена в бизнес план или в друг приложим документ, обосноваваща приложимостта на принципа);		
k. Мярката изпълнява ли всички условия на/в акт на ЕК, уреждащ изрично случаите, в които не е налице държавна помощ? /напр. условията в Рамка за държавна помощ за научни изследвания, развитие и иновации (ОВ, С 414 от 28.10.2022 г.); Насоки относно държавните помощи за насърчаване на инвестициите в рисково финансиране (ОВ, С 508 от 16.12.2021 г.); Известие на Комисията относно прилагането на членове 87 и 88 от Договора за ЕО по отношение на държавните помощи под формата на гаранции (ОВ, С 155 от 20.06.2008 г.)/;		
3. Селективност (избирателност) на мярката		
a. Мярката осъществява ли се/Насочена ли е за отделен сектор или в полза на конкретен/и получател/и или група/и получатели, групирани по определени критерии?		
b. Съществува ли географско ограничение на прилагането на мярката по отношение на регион/ите в страната, за които се прилага? (например ще се подпомага ли определена община, област, район и/или организации намиращи се на конкретна територия);		
c. Мярката насочена ли е към финансиране на предварително определен/и получател/и ?		
d. Мярката свързана ли е с някакво условие за допустимост? /например не всички икономически оператори ще са допустими за финансиране, вкл. според размера, отрасъла, конкретна дейност или др. условия/;		

4. Помощта уврежда или заплашва да увреди конкуренцията и търговията на Общия пазар		
a. Получателят действа ли на либерализиран пазар, на който има или би могло да има конкуренция?		
b. Налице ли е конкуренция със сходни либерализирани услуги/дейности?		
c. Съществува ли възможност, вкл. хипотетична, други предприятия (национални или от други държави-членки) да могат или да искат да извършват дейността/услугата?		
Изключения от режима по ДП:		
d. Дейността/услугата попада ли в обхвата на точка 188 (законен монопол) или точка 211 (инфраструктури, естествен монопол) от Известието?		
e. Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има ефект върху пазарите и потребителите от съседните държави-членки и защо?		
f. Може ли да се приеме, че в резултат от мярката няма да има привличане на търсене (на стоки и услуги) или на инвестиции в съответния регион, на територията на Република България, както и че няма да се създадат пречки за установяването на предприятия от други държави-членки?		
g. Стоките или услугите, предлагани от получателя, или създадената/ите инфраструктура/и, изцяло (или преобладаващо) ли са предназначени за използване от местното население? Как се реализира подобно ограничение?		
Извод дали мярката съдържа държавна помощ?		
Аргументация на извода и описание:		

* Който и да е от критериите от теста за държавна помощ не е изпълнен, само ако отговорът на всички въпроси към него е „НЕ“;

** В случай, че на който и да е от въпросите в секциите “ИЗКЛЮЧЕНИЯ ОТ РЕЖИМА ПО ДП” отговорът е

„ДА“, то мярката би могла да се реализира извън обхвата на чл.107 от ДФЕС.

Изключение правят групите въпроси: “e”, “f” и “g” към критерия за предоставяне на предимство, на всеки от които отговорът трябва да е „ДА“, и съответно: въпроси “e”, “f” и “g” към критерия за нарушаването на търговията и конкуренцията на Общия пазар, на всеки от които отговорът също трябва да е „ДА“.

III) Тест за определяне на приложимия режим към проекта

В случай, че тестът за държавна помощ е положителен, т.е. предоставяното финансиране представлява държавна помощ е необходимо да се определи нейната съвместимост с националното и европейското законодателство. За целта се определи приложимия ѝ режим:

- 1) Минимална помощ (de minimis) – Регламент (ЕС) 2023/2831¹
- 2) Държавна помощ (ДП), попадаща в обхвата на ОРГО – Регламент 651/2014².
- 3) ДП, попадаща в обхвата на ОРГО, но подлежаща на индивидуално уведомление (поради размер ѝ, по-голям от 150 млн. евро годишно) – Регламент 651/2014, попадащи в обхвата на чл. 1, ал. 2, буква а) от същия.
- 4) ДП, освободена от задължението за уведомяване на основание, различно от ОРГО – Регламент (ЕС) 2023/2832³; Регламент 1370/2007⁴, Решение за УОИИ⁵.
- 5) ДП, подлежаща на уведомление (нотификация) до ЕК и одобряването ѝ от Комисията - всички останали случаи:

IV) Експерти

№	ТРИТЕ ИМЕНА НА ЕКСПЕРТА	ЗАЕМАНА ДЛЪЖНОСТ	ПОДПИС

Дата:

V) Утвърдил:

/Директор на ИБ/

¹ Регламент (ЕС) 2023/2831 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis (ОВ L, 2023/2831, 15.12.2023 г.);

² Регламент (ЕС) № 651/2014 на Комисията от 17 юни 2014 година за обявяване на някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от Договора (ОВ, L 187 от 26.06.2014 г.).

³ Регламент (ЕС) 2023/2832 на Комисията от 13 декември 2023 година относно прилагането на членове 107 и 108 от Договора за функционирането на Европейския съюз към помощта de minimis за предприятия, предоставящи услуги от общ икономически интерес (ОВ L, 2023/2832, 15.12.2023 г.);

⁴ Регламент (ЕО) № 1370/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 година относно обществените услуги за пътнически превоз с железопътен и автомобилен транспорт и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 1191/69 и (ЕИО) № 1107/70 на Съвета (ОВ, L 315 от 03.12.2007 г.).

⁵ Решение на Комисията от 20 декември 2011 година относно прилагането на член 106, параграф 2 от Договора за функционирането на Европейския съюз за държавната помощ под формата на компенсация за обществена услуга, предоставена на определени предприятия, натоварени с извършването на услуги от общ икономически интерес на Съвета (ОВ, L 7 от 11.01.2012 г.).